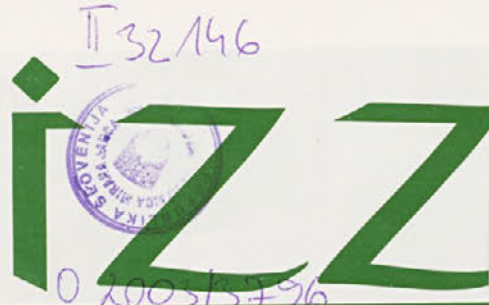

Notranje glasilo Društva Novo mesto * Izhaja štirikrat na leto: marca, junija, septembra in decembra
Urednik Tone Gošnik * Oblikovalec Marjan Moškon
Računalniški stavek in prelom Marko Gošnik
Filmi SPES GRAFIKA * Tisk TISKARSTVO OPARA
Uredništvo: IZZIV, Cesarjeva 30, 8000 NOVO MESTO
Rokopisov in fotografij ne vračamo

IZZIV

II 32146/2003

200303796,1

Študijski oddeljek

če deseto leto

ustanovnem zboru

Novo mesto, 31. marca 2003

Leto III., številka

Z JAVNE TRIBUNE DRUŠTVA NOVO MESTO

Za enakopravnost volilcev

Nepravična razdelitev na volilne okraje - Ker ožja Dolenjska nima poslanca vleče ta kratko

Bo Društvo Novo mesto čez dve leti na javno tribuno o bodočnosti Novega mesta lahko povabilo novomeške poslance, ali pa se bomo tako kot zdaj o mestnih težavah pogovarjali sami? Veljavni volilni sistem zaradi ponesrečeno oblikovanih volilnih okrajev v 6. volilni enoti novomeškemu območju tako rekoč onemogoča, da bi v dveh okrajih s skupno 46.748 volilci izvolilo poslanca. V hrastniškem okraju z vsega 8.378 volilci sta bila na zadnjih volitvah izvoljena dva poslanca.

Poslanci državnega zbora formalno res niso predstavniki lokalnih interesov, ven-

dar tega v praksi ne bi mogli trditi. Lobiranje za določene odločitve v korist posa-

meznih območij pogosto poteka predvsem preko poslancev in prav širše novomeško območje oziroma območje tako imenovane ožje Dolenjske je zaradi tega, ker v državnem zboru nima svojih ljudi, že večkrat potegnilo krajši konec.

V četrtek, 20. marca, se je javne tribune Društva Novo mesto v Narodnem domu

Nadaljevanje na 2. str.

18. novembra 1993 je bilo Društvo Novo mesto 24. januarja 1994 tudi registrirano. Desetletno skupno prizadevanje za dobro našega mesta nam narekuje, naj letošjo obletnico primerno poudarimo in predstavimo javnosti. Razen tega pa želi upravni odbor pripraviti družabno srečanje članov, kjer bi v prijetnem razpoloženju lahko izmenjali pobude in zamisli. Pričakujemo predloge za čas in kraj takega srečanja - člani odbora so za letošjo jesen nekje v bližini mesta.

UO Društva Novo mesto

Gradbena dela v novomeškem Rotovžu bo podjetje PAM opravilo do poletja, potem pa sledi opremljanje. Po besedah direktorice občinske uprave Mojce Novak bo mestna hiša nared prihodnje leto, ko lahko pričakujemo, da se bo vanjo preselilo tudi županstvo (Foto: Tone Gošnik)

Da članom Društva ni vseeno, kako bomo čez dobro leto in pol volili poslance v državni zbor, pričča dobro obiskana javna tribuna v Narodnem domu (Foto Tone Gošnik)

PO TREH SEJAH SVETA MESTNE OBČINE

Dejavni v mestnem svetu

Dosegli umik točke z dnevnega reda - Kako Mestna občina usmerja gradnjo bloka ob Krki

Društvo Novo mesto ima v obdobju od 2002. do 2006. leta v triintriideset članskem občinskem svetu dva predstavnika - Antona Škerlja ter Tomaža Levičarja.

Doslej so bile opravljene tri seje, od katerih je bila prva, torej decembrska, predvsem formalnega značaja ter je bil na njej imenovan župan mag. Kovačič, tudi druga pa se je pretežno ukvarjala s kadrovskimi ter organizacijskimi problemi občine in javnih zavodov. Na drugi seji je Društvo Novo mesto podalo pobudo, da naj občina uskladi svoje prostorske akte z novim zakonom o vodah, ki praktično onemogoča gradnjo na priobalnih zemljiščih ob Krki in njenih pritokih. Gre seveda za problem, ki se nanasa tako na novomeško farso okoli objekta Brik kot

tudi na druge pretekle in morebitne bodoče tovrstne gradnje.

Tretja, marčna seja občinskega sveta se je pričela z zahtevo Društva Novo mesto po umiku točke dnevnega reda, katere namen je bil, da bi s spremembo odloka o proračunu županu podali pristojnost sprejemanja posamičnih programov prodaje občinskih nepremičnin. Tomaž Levičar je opozoril, da bi bila takšna rešitev nezakonita, namreč neskladna z uredbo, ki ureja razpolaganje s premoženjem države in občin, kakor tudi z zakonom o lokalni samoupravi in statutom občine. Pole-

mika med Društvom Novo mesto in občinsko pravno službo je župana vendarle navedla na umik te točke z dnevnega reda. V nadaljevanju je Društvo Novo mesto med ostalim protestiralo zaradi spremembe lokacijskega načrta za Šmarješko cesto, ker je občinska uprava predlagala, da se tam namesto kolesarske steze uredi le kolesarski pas, kar pa pomeni tudi bistveno manjšo prometno varnost, čeprav je bilo prav doseganje višje varnosti v prometu glavni vzgib priprav za rekonstrukcijo te prometnice. Občinska koalicija je te pripombe društva preslišala. Na 3. seji je Društvo Novo mesto podalo tudi več pobud in vprašanj:

1. občina naj pripravi lo-

Nadaljevanje na 3. str.

Naj meščana za leto 2002: dolgoletna športna delavka Ruža Kovačič in predsednik Društva Novo mesto Anton Škerlj (Foto: Asja)

Za enakopravnost

Matjaž Verbič je skrbno pripravil in uspešno vodil tribuno o volitvah v državni zbor (Foto: T. G.)
Nadaljevanje s 1. strani

ob članih društva in drugih meščanih udeležilo tudi več lokalnih predstavnikov posameznih parlamentarnih političnih strank in drugih lokalnih političnih skupin.

Hrastniški glas trikrat več vreden od novomeškega

Uvodničar Matjaž Verbič je na tribuni podrobno predstavil ogromne razlike med posameznimi volilnimi okraji v novomeški volilni enoti. Hrastniški in trboveljski okraj imata namreč skupaj manj volilnih upravičencev kot vsak izmed obeh novomeških zase. Tako je skoraj utopično upanje, da bi gospodarsko daleč najbolj razvito območje v regiji dobilo svojega poslanca. Če v 6. volilni enoti izpostavimo štiri območja, je Dolenjska (3 okraji s skupaj 60.748 volilci) dobila enega poslanca (iz trebanjskega okraja), Bela krajina (en okraj s 21.013 volilci) enega, Posavje (tri okraji s 56.655 volilci) štiri in Zasavje (tri okraji s 36.865 volilci) kar pet. Krivdo za tako nesorazmerje gre pripisati predvsem oblikovalcem volilnih okrajev, ki se jim je delo v nekaterih volilnih enotah popolnoma ponesrečilo. Poleg tega pa Dolenjska, Posavje in Bela krajina z Zasavjem nimajo veliko skupnega oziroma skoraj nič.

Iz dveh novomeških volilnih okrajev s skupno 46.748 volilnimi upravičenci ni bil na zadnjih državnozborskih volitvah izvoljen noben poslanec, medtem ko je hrastniški okraj z vsega 8.425 volivci dobil dva poslanca. Ne gre za naključje, ampak za dejstvo, da so hrastniški glasovi trikrat več vredni od novomeških, kar je očitno kršenje ustavnih pravic.

Razdelili na hitro, potem pa niso več spreminjali

Kako je prišlo do razlik v

velikosti volilnih okrajev v okviru posameznih volilnih enot je pojasnil dr. Marjan Ravbar, ki je sodeloval pri oblikovanju volilnih enot in okrajev. Za izbiro volilnega sistema in delitev države na volilne enote in okraje je bilo pred prvimi državnozborskimi volitvami zelo malo časa, poleg tega pa slovenska volilna geografija nima nobene tradicije. Tedaj so se odločili, da Slovenijo razdelijo na 11 volilnih enot s po 8 volilnimi okraji, ki naj bi obsegali območje s povprečno približno 18 tisoč volilnimi upravičenci. Pri oblikovanju enot in okrajev so morali upoštevati tudi homogenost posameznih območij. Ker je imela Bela krajina preveč volilnih upravičencev, so semiško območje priključili novomeškemu, saj je z njim najbolj povezano, vsekakor bolj kot z ljubljanskim, na katerega prav tako meji. Kljub temu, da je imela tedanja delitev kar nekaj podobnih napak, je kasneje niso več spreminjali.

Od zahteve, naj ima povprečen volilni okraj 18 tisoč volilcev, naj bi v oblikovanih okrajih odstopali za največ 15 odstotkov, se pravi za 2.700 volilcev navzgor (torej največ do 2.700 volilcev) oziroma navzdol (torej najmanj do 15.300 volil-

Javno tribuno o volitvah je društvo pripravilo v obnovljeni dvorani Narodnega doma (Foto: Tone Gošnik)

cev). Novomeška okraja povprečje presegata za 30 odstotkov, hrastniški pa ni-

Doktor Marjan Ravbar je poskušal opravičiti nepravilno razdelitev na okraje v 6. volilni enoti (Foto: T. Gošnik)

ma niti polovice od povprečnega števila volilcev.

Na ustavno sodišče

V razpravi je Adolf Zupan (LDS) potrdil, da je imeti svojega poslanca zelo pomembno. Predlagal je, naj stranke na tem področju strnijo vrste in zahtevajo

spremembo volilnega sistema, na kar je dr. Ravbar pripomnil, da državni zbor ne bo šel spreminjati volilnega sistema, kar se tiče delitve na volilne enote in okraje pa bi se morda že dalo kaj narediti.

Precej bolj konkreten je bil predlog člana Društva Novo mesto Marjana Moškona, ki vidi rešitev v pritožbi na ustavno sodišče, saj so s takim nesorazmerjem med težo glasov volilcev v različnih volilnih okrajih kršene osnovne ustavne pravice o enakosti državljanov. Udeleženci tribune so predlog podprli in tako na nek način zavezali Društvo Novo mesto, naj vložijo pobudo za oceno ustavnosti.

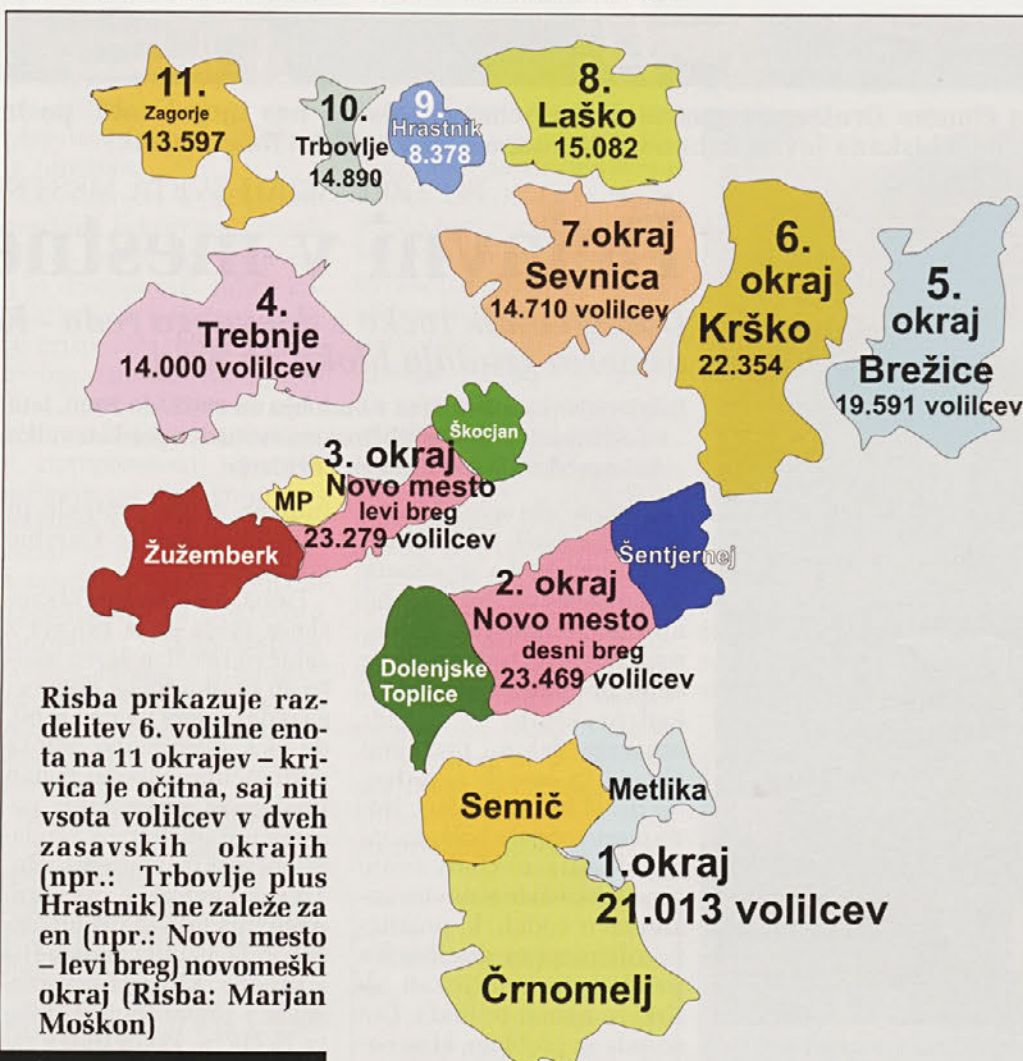
Med razpravo ob koncu javne tribune se je oglasil Franci Kek in rekel, da njihova razprava nima nobenega smisla, saj je od nekega visokega politika zvedel, da bodo volilne enote ukinjene.

Na javno tribuno je Društvo Novo mesto med drugimi povabilo tudi Gregorja Golobiča, predsednika sveta LDS in novomeškega rojaka, ki se je predsedniku Društva Novo mesto Antonu Škerlju za izostanek pisno opravičil in zapisal:

"Najprej se vam zahvaljujem za vabilo na današnjo javno tribuno, ki jo organizira vaše društvo, vendar se, žal, zaradi službenih obveznosti le-te ne bom mogel udeležiti in vas prosim, da sprejmete moje opravičilo. Ob tem pa bi vseeno poudaril, da se v Liberalni demokraciji Slovenije zavedamo tehtnosti izpostavljenega vprašanja ter si prizadevamo za spremembo obstoječega volilnega sistema v delu volilnih okrajev. Zato smo uspeli v koalicijsko pogodbo vključiti tudi obravnavo te problematike in bomo še pred letošnjim poletjem v proceduro vložili predlog sprememb volilne zakonodaje, s katerim želimo doseči, da bodo tako pomembni regijski in gospodarski centri, kot je Novo mesto, imeli drugačno izhodiščno pozicijo na volitvah v Državni zbor. Ob obravnavi tega vprašanja pa je pomembno poudariti tudi to, da poslanke in poslanci niso zgolj »geografski« zastopniki, temveč imajo veliko širše poslanstvo ter odgovornost in se od njih upravičeno pričakuje, da bodo znali presojati celostno in se v tem smislu ne bodo pustili zapeljati ozkim strankarskim ali drugim parcialnim interesom. Prepričan sem, da takšne razprave, kot bo današnja v Novem mestu, lahko veliko prispevajo k podpori kakovostnim rešitvam, ki gredo nenazadnje v korist celotne države ter njenih državljanov in državljanov."

Vendar je od koalicijskih dogovorov do spremembe zakonov dolga pot, še posebej pa to velja za spremembo volilne zakonodaje. Zato je pobuda za oceno ustavnosti verjetno najboljša pot, da se zakonodajna oblast končno zgane in spremeni očitno nepošteni volilni sistem.

IGOR VIDMAR

Dejavni v občinskem svetu

Nadaljevanje s 1. strani

kalni energetskega koncept, s čimer bomo povečali učinkovitost rabe energije ter povečali delež rabe obnovljivih virov energije, hkrati pa za izvajanje ukrepov lahko pridobili tudi državna finančna sredstva;

2. občina naj določi območje predkupne pravice na območju občine, kot o mogoča 85. člen novega zakona o urejanju prostora, s čimer bo lahko bolje usmerjala razvoj mesta in občine;

3. občina naj pripravi lokalni program varnosti cestnega prometa, pri čemer je potrebno posebno pozornost nameniti najbolj ogroženim skupinam udeležencev – otrokom in starejšim ter pešcem in kolesarjem;

4. občina naj zapisnike sej občinskega sveta nemudno objavlja na spletnih straneh www.novomesto.si, ob tem pa tudi dnevni red in gradi-

vo za vsako prihodnjo sejo sveta in odborov ter komisij. Tako bodo občanke in občani lažje aktivno sodelovali pri določanju smeri razvoja našega prostora, medtem ko so sedaj praktično le obveščeni o tem, kaj je občinski svet že sprejel;

5. postavljeno je bilo vprašanje, ali MO Novo mesto namerava v letošnjem letu pripraviti lokalni program varstva okolja ter na kakšen način se bo te naloge lotila?

6. kako MO Novo mesto spremlja in usmerja vprašanje gradnje novega stanovanjskega bloka ob Ragovski ulici tik ob reki Krki, ki ji nasprotujejo nekateri tamkajšnji stanovalci ter okoljevarstveniki ter kako namerava občina zaščititi priobalni pas pri tej gradnji, je bilo naslednje vprašanje;

7. pobuda naj občina do naslednje seje pripravi preglednico, kjer bodo vsi pro-

storski akti, ki so v pripravi, predstavljeni z imenom akta, naročnikom, investitorjem, investitorjem posega v prostor, izdelovalcem akta, pogodbeno ceno priprave akta, pogodbenim rokom priprave naloge, fazo sprejemanja, v kateri se dokument nahaja, datumom sprejema programa priprave, datumom sprejema 1. faze ter predvidenim časom sprejema dokumenta na občinskem svetu.

Zapisnike sej si je moč prebrati na spletni strani www.novomesto.si.

Joža Miklič in Tita Kovač Artemis na nedavni javni tribuni Društva Novo mesto (Foto: Tone Gošnik)

Pozdrav z atenske Akropole

Novo mesto želi, da se enkrat tudi jaz oglasim. In to njenim in njegovim prebivalcem. Pa naj bo.

Tudi jaz sodelujem v Društvu Novo mesto kolikor morem. Tudi meni ni vseeno, ali nadzidava nekdanje Medicove hiše kazi veduto Novoga mesta, če ga gledaš iz Kandije ali Grma.

Tista »pridobitna« zgradba, ki kvari pogled na Breg, ki je tako ali tako že tudi temeljito skažen, še ni bila gotova, ko sem šla zadnjič mimo, verjetno me bo pa sedaj zelo neprijetno prese-netila s svojo »naprednostjo« in »tržnostjo«. Potem spominske plošče. Je nekaj njih med vami, ki so zelo zagnani, da se na vsakem zidcu in steni postavi spominska plošča za ta ali oni dogodek ali osebo. Lepo. Potrebne so, vendar s premislekom. Prav gotovo je poleg pomembnih dogodkov iz NOB, ki so vsi že »oploščeni« v prejšnjih dogajanjih v Novem mestu, vendar še veliko takega, kar bi bilo vredno povedati sodobnikom, ki tega ne vedo in tudi zanamcem. Posebno še, ker je veliko Novomeščanov, ki so to postali šele pred kratkim, govorim o desetletjih bivanja v Novem mestu. In tudi iz novejših časov bi se morda kaj našlo.

Še to: zakaj je stara Ljubljanska cesta, po NOB preimenovanju v Komandanta Staneta, ki prav res z Novim mestom ni imel veliko skupnega, ostala in se ni preimenovala nazaj v staro Ljubljansko cesto? Le kaj ima komandant Stane opraviti z najstarejšo novomeško cesto, ki pelje v Ljubljano? Druga mesta so šla nazaj na stara imena, tudi Ljubljana.

Primer iz Aten. Vse glavne avenije v strogem centru se imenujejo po k sreči ne preštevilih kraljih in kraljicah moderne Grčije in nobena

oblast v sedanji republiki ni prišla na misel, da bi se ta stara imena zamenjala. So del zgodovine, in to včasih tudi Grki, če jim to ustreza – do pike spoštujejo.

Toliko o mojih mislih k sedanjemu Novemu mestu, da o tistih dveh »kletkah«, ki zelo spominjajo na kletke za zapornike v srednjem veku, na knjižnici Mirana Jarca niti ne govorim, ker res »bodejo« v oči, od koder jih že gledaš in vojašnici Marije Terezije, sedanjemu sodišču, nikakor niso v okras in spodbudo, čeprav te lahko spomnijo nekdanjih navad, kako so nečloveško zapirali zapornike.

Še nekaj spominov na profesorja Janka Jarca, prvega ravnatelja Dolenjskega muzeja in pravzaprav njegovega ustanovitelja. Za muzej je dobil staro Križati-jo, last križevnikov, dozidal galerijo in se poskušal širiti po bregu navzdol, ker je bilo prostora za muzej vedno premalo. Kasneje je to uspe-lo njegovim naslednikom. S svojim »domovanjem« nikoli ni bil čisto zadovoljen. Vedno je z zavistjo gledal svoja kolega v Brežicah in Metliki, ki sta imela za svoje muzeje gradova.

»Za muzej, če hočeš, da je lep in smiseln, moraš imeti grad,« je velikokrat rekel.

Kako bi bilo, če bi bil Dolenjski muzej v gradu Soteska!! Če bi ta ostal, če ga ne bi čisto po nepotrebnem, v tem se strinjam z zgodovinarjem dr. Grando, in še s kom, v partizanski objestnosti požgali. Za utrjeno postojanko proti borcem za svobodo res ni mogel strateško služiti sovražniku v tisti ozki in gozdnati soteski, v dolini Krke. O požigu gradov še citat dr. Grande iz monografije Novo mesto,

1996, ker vem, da je veliko Novomeščanov in tudi drugih, ki bi jih zanimala, ni imelo v rokah.

»Veliko večino gradov so dali požgati meščanski otroci iz običajno dobro situiranih družin, ki so se revolucijskih teorij oprijeli zaradi mode in nevarnosti, ki jih je prinašalo življenje revolucionarjev. Življenje zatiranega in izkoriščenega delavca in kmeta so poznali zgolj iz knjig in teorij. V bistvu so ljudi, za katere »so se borili« prezirali in so se po končani vojni takoj ločili od njih z življenjem v nacionaliziranih vilah, ki so bile strogo ločene od preprostejšega okolja.

Nismo daleč od resnice, če zapišemo, da je pri odločitvah o požigih gradov stala ob strani zavist bivših bogatinčkov, ki si tega niso mogli privoščiti. Kmetje imajo že po svojem bistvu posebej izostren čut do vrednosti in pomenu nepremičnin, tega niso nikoli odobraval.

Zato so za lase privlečene trditve, da je v požigih gradu treba gledati sprostitev stoletja zatiranih kmetov.

Po tem nekoliko neprijetnem zapisu se vrnimo še enkrat k prof. Jarcu in končajmo z anekdoto o tem res zaslužnem in častnem meščanu našega mesta. Za novo leto, ko je profesor obhajal tudi svoj rojstni dan in god, mu je prišel čestitat tudi njegov stari prijatelj Jože Dular.

»Janko, pa le pazi, da se ti v naslednjem letu kaj ne zgodi, in da te ne bi odneslo,« mu reče ob slovesu.

»Veš Jože, v mojih letih jih pa umre res zelo malo!« je bil odgovor devetdesetletnika.

TITA KOVAČ ARTEMIS

Pišite nam na:

info@drustvo-novo-mesto.si

Čestitamo predsedniku!

Veseli smo, ko lahko ob priznanju za naj meščana 2002, ki ga je 28. februarja dobil naš predsednik Anton Škerlj, priljubljenemu in u-glednemu javnemu delavcu izrečemo pristrčne čestitke!

V brošuri, ki jo je ob tej priložnosti izdal časnik Novi medij, je njegova urednica Jasna Šinkovec takole predstavila našega predsednika:

»Anton Škerlj je predsednik Društva Novo mesto že deset let in že tretji mandat svetnik v občinskem svetu. Vodi statutarno komisijo in z javnimi tribunami in pismi pristojnim službam rešuje kulturno podobo mesta in drami zanimanje javnosti za dogajanja v njem. Pono-sen je na prispevke Lyons kluba, ki dodobra izčrpa njegovo komunikacijsko moč osebnosti. V zadnjem času veliko energije posveča oživitvi in obnovi Narodnega doma.

V vseh naštetih funkcijah gospod Škerlj pusti pečat izpeljane akcije, odlične koordinacije projektov, nič filozofiranja, šteje dejanje samo.

Trideset let njegovega odvetniškega dela, sam se obrusiš, učiš. Svoje mesto pozna do obisti, sleherni kotic. Breg? So spremembe, še dobro, da ga je upodobil Jakac. Zato pa ni potrebno, da odstopanja in kazitve mesta glede vsebine in

estetike molče gleda.

Rad ima konstruktivno kritiko, konkretne predloge, veliko je takih, ki znajo samo rušiti in za svojimi besedami moraš stati, misel javno izreči.

Na ime gospoda Škerlja so vezane besede pravo, pokončnost, dobrodelnost za posameznika, mesto, družbo.

Vse povedano podpišemo z obema rokama tudi vsi člani Društva Novo mesto, ponosni na delo, vztrajnost, odločnost in zgledno ustvarjalnost našega predsednika.

Zakaj najmeščan

»Akcijski naj meščan, ki smo jo v uredništvu zasnovali pred šestimi leti, ima preprost namen – spodbujati someščane k medsebojnemu pozitivnemu odnosu, otresti se tradicionalne slovenske skromnosti, ko je potrebno izreči ali sprejeti pohvalo, naučiti se spodbujati, biti pozitiven in brez zadržkov izreči priznanje in preprosto čarobno besedo HVALA tistim, ki si jo zaslužijo...«

Urednica Novega medija
JASNA ŠINKOVEC

Bo tudi ta breg ob Krki doletela nespametna odločitev »urbanistične« in »naravovarstvene« stroke? (Foto: Mojca Žnidaršič)

GROZI NOV OKOLJEVARSTVENI ŠKANDAL?

Razvrednotenje imenitnega prostora

Tovarno Ela so v petdesetih letih postavili na eno najimennejših leg v Novem mestu – prav tam, kjer se odpirajo verjetno najlepši pogledi na mestno jedro s frančiškanskim samostanom v ospredju.

Spominu
prof. Janka Jarca

Televizija Slovenija je 30. marca zvečer predvajala kulturno-dokumentirano oddajo Spomini na profesorja, posvečeno stoletnici rojstva profesorja Janka Jarca (1903 – 1995). Pričevanje je režiral Filip Robar Dorin, zajelo je zaokroženo podobo o profesorju Janku Jarcu, zaslužnem častnem meščanu Novega mesta. Pokojni novomeški zgodovinar je bil znan muzealec, spomeniški varuh, arhivar, estetik, polihistor in poet, ki se je rodil 25. decembra 1903 v Črnomlju, umrl pa je v visoki starosti leta 1995. Dragoce- no oddajo so sestavljali odlomki iz filmskih zapisov avtorja o novomeški pomladi 1920. Življenjska pot profesorja Janka Jarca, bogata, rodovitna, opravljena vestno in dobro, je razveselila vse, ki so Janka Jarca in njegovo delo poznali ter cenili, saj je postavil prenekateri temelj v naši kulturi, na katerem je bilo lažje graditi.

Umestitev industrije na takšno lokacijo odseva urbanistični diletantizem tistega časa in ignoranco do enkratnih prostorskih danosti. S tega vidika je odstranitev opuščenega industrijskega objekta vsekakor upravičena in že kar težko pričakovana.

Čemu nameniti ta prostor pa ni bilo nikoli predmet poglobljenih študij ali širših prostorskih strategij mesta. Najbolj demokratično bi bilo, če bi ta prostor namenili neki javni dejavnosti, tako da bi ta enkratni pogled na mesto doživelo čim več ljudi. Vendar pa v Novem mestu (pa tudi drugje verjetno ni nič drugače) običajno čakamo, da se pojavi nek

vo je podprla tudi občinska oblast, ki pa se je urejanja tega prostora lotila nekoliko naivno, brez javnega natečaja in brez prostorskega izvedbenega akta, le z lokacijsko dokumentacijo. Prve idejne rešitve so predvidevale sklenjeno pozidavo v številnih etažah vse do nivoja Krke. Takšen način popolne izrabe tega prostora ni sprejela služba za varstvo naravne in kulturne dediščine, uprli pa so se tudi kra- jani, ki predvsem poudarja- jo preteče poslabšanje nji- hovih bivanjskih razmer. Ko so se stvari zapletle, je bil izveden vabljeni natečaj.

Po dolgotrajnih usklaje- vanjih izbrane rešitve s kul- turnovarstveno službo je bil izdelan projekt za pridobi- tev gradbenega dovoljenja. Tu pa se je nepričakovano zapletlo. Projekt je sam po sebi sicer korekten - upošte- va določbe lokacijske doku- mentacije in je načeloma u- sklajen tudi s kulturnovar- stvenimi pogoji, vendar pa se je izkazalo, da preko 100 metrov dolgi objekt v svo- jem srednjem delu enostav- no obvisi v zraku, saj mu zmanjka tal.

To pomeni, da bi objekt v tem delu morali postaviti na podporni zid, kar pa je v nasprotju z izhodiščnim pogojem kulturnovarstvene službe, da se v brežino pod

Domiselna javna priredi- tev ob razglasitvi naj meš- čanke in naj meščana 2002, ki jo je tokrat že šestič pri- pravilo uredništvo Novega medija v obnovljenih spod- njih prostorih Narodnega doma, je pritegnila množico gostov. Žal je bila razstavna dvorana 28. februarja zve- čer kar premajhna za vse, ki so hoteli počastiti nova izbranca za naj meščana v minulem letu. Zbrane sta nagovorila urednica Novega medija Jasna Šinkovec in župan mag. Boštjan Kova- čič. Sodelovali so še lajnar Rastko Tepina, Zoran Pre- din in Žive legende ter oktet

Adoramus.

Slavnostni dogodek je bil združen s 130-letnico začet- ka gradnje prvega sloven- skega Narodnega doma, ki še vedno čaka na nadalje- vanje obnovitvenih del. Navdušenje ob razglasitvi naj meščanke Ruže Kovačič in naj meščana Antona Škerlja je bilo pristrčno in iskreno. Župan jima je izro- čil zlati kopiji prstanov, iz- delanih po najdbi z novo- meškega arheološkega naj- dbišča Kapiteljska njiva, u- rednica časnika pa njima in vsem kandidatom umetni izdelek staklarstva Vidmar, izdelan po barvni predlogi slikarja Janka Orača. S pro- stovoljnimi prispevki gos- tov in izkupičkom s prodajo slik novomeških slikarjev Jožeta Kotarja, Janka Orača in Uroša Weinbergerja je bilo zbranih 494.700 tolar- jev. Urednica Jasna Šinko- vec jih je izročila predsed- niku Ustanove za obnovo in oživitve Narodnega doma dr. Antonu Starcu. Javno so se zahvalili tudi vsem spon- zorjem, ki so podprli lepo prireditve in pomagali pri organizaciji uspelega ve- čera.

Pomagajte

pri obnovi Narodnega doma v Novem mestu!

Denarne prispevke zbiramo na transakcijskem računu:

»Ustanova za obnovo in oživitev Narodnega doma«

02970-0092436024

z namenom:

»Za Narodni dom«

Tako se je zgodilo, da sanacija enega prostora pomeni razvrednotenje dru- gega, in to prostora, ki bi vsekakor moral biti v jav- nem interesu mesta. Jasno je namreč, da bodo – če do izgradnje pride - prebivalci objekta uporabljali prostor ob Krki, kot »svoje dvoriš- če«, saj drugega prostora e- nostavno ne bodo imeli (razmerje med pozidanimi in nepozidanimi površinami v območju lokacijske doku- mentacije namreč sploh ne ustreza veljavnim normati- vom), zato je ignoranca do tega prostora še toliko bolj nerazumljiva.

Z lanskoletno pozidavo brežine Krke v Kandiji, s ta- ko imenovanim »vagonom«, je bilo »urejeno« okoli 50 metrov brežine Krke. Ne dopustimo da tako »ure- dimo« še nadaljnjih 100 metrov brežine Krke!

MITJA SIMIČ

Dosedanji naj meščanke in naj meščani

1997

Lojzka Potrč
Anton Starc, dr. med.

1998

prim. mag. Tatjana
Gazvoda, dr. med.
mag. Miloš Kovačič

1999

Suzana Furlan, dr. med.
prošt Jožef Lap

2000

Milica Šali
prof. Jože Glonar

2001

Staša Vovk
Adolf Zupan

2002

Ruža Kovačič
Anton Škerlj

Obiščite nas

na spletnih straneh
Društva Novo mesto:
www.drustvo-novo-mesto.si

investitor za karkoli, potem pa se prostorski razvoj me- sta in njegove danosti podre- ja investitorjevim željam. In če zadeva obeta vsaj kratko- ročni dobiček, takšne želje predstavijo kot »interes mestak«.

Za prostor Ele je zaniman- je že pred nekaj leti izkazal Zavod za izgradnjo Ljublja- ne (ZIL), ki si je tu zamislil intenzivno stanovanjsko po- zidavo s kar se da velikim številom stanovanj na eno- to površine. Takšno pozida-

Naslov prejemnika